

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział I

Perspektywa historyczno-teoretyczna migracji

1.1. Rys historyczny	17
1.1.1. Ruchy migracyjne na świecie do końca XIX w.	17
1.1.2. Charakter migracji od końca XIX w. do pierwszej dekady XXI w.	19
1.2. Ekonomiczno-psychologiczne mechanizmy ruchów migracyjnych	23
1.2.1. Rodzaje i przyczyny migracji	23
1.2.2. Teorie migracji zarobkowych	26
1.2.3. Proces podejmowania decyzji o wyjeździe do pracy za granicę	30
1.3. Wielkość i kierunki współczesnych ruchów migracyjnych	37
1.3.1. Skala przepływu siły roboczej na świecie	37
1.3.2. Główne kierunki współczesnych migracji	40
1.3.3. Unia Europejska a ruchy migracyjne	44
1.3.4. Imigracja do Stanów Zjednoczonych	47
1.3.5. Wielkość i status populacji latynoskiej w USA	50

Rozdział II

Wpływ ruchów migracyjnych na rynki pracy

2.1. Oddziaływanie migracji na poziom zatrudnienia i wysokość płac	53
2.1.1. Migracja a rynki pracy w świetle badań kliometrycznych	53
2.1.2. Wpływ imigracji na zatrudnienie i płace pracowników miejscowych	56
2.1.3. Oddziaływanie imigracji na sytuację osób o niskich kwalifikacjach	59
2.1.4. Mechanizm dyskryminacji imigrantów na rynku pracy	63
2.1.5. Imigracja a warunki pracy i wybrane aspekty HRM	65
2.1.6. Podsumowanie	68
2.2. Migracje zarobkowe w Unii Europejskiej	69

2.2.1. Swobodny przepływ pracowników a idea integracji europejskiej	69
2.2.2. Mobilność siły roboczej w Europie w porównaniu do USA	73
2.2.3. Promowanie mobilności geograficznej Europejczyków	75
2.3. Przepływ siły roboczej w UE po 2004 roku	76
2.3.1. Konsekwencje rozszerzenia Unii na wschód	76
2.3.2. Kontrowersje wokół swobodnego przepływu osób w UE po 2004 roku	77
2.3.3. Reforma rynku pracy jako element działań promigracyjnych ...	81

Rozdział III

Migracje a rozwój społeczno-ekonomiczny w erze globalizacji

3.1. Wpływ globalizacji na współczesne systemy gospodarcze	83
3.1.1. Charakter procesów globalizacyjnych	83
3.1.2. Krytyka globalizacji	85
3.1.3. Procesy globalizacyjne a międzynarodowy przepływ siły roboczej	88
3.2. Migracje w gospodarce opartej na wiedzy	89
3.2.1. Charakterystyka gospodarki opartej na wiedzy w kontekście migracji	89
3.2.2. Problemy demograficzno-ekonomiczne gospodarek wysoko rozwiniętych	91
3.2.3. Globalna rywalizacja o pracowników wiedzy	94
3.2.4. Innowacyjność a przepływ wysoko wykwalifikowanej siły roboczej	96
3.3. Wpływ migracji na podstawowe procesy społeczno-ekonomiczne	98
3.3.1. Korzyści wynikające z imigracji dla gospodarki kraju dopływu	98
3.3.2. Napływ obcokrajowców a inne czynniki wpływające na sytuację miejscowych	101
3.3.3. Migracje a wzrost gospodarczy i ograniczanie ubóstwa w krajach odpływu	103
3.3.3. Imigracja a nierówności społeczne i różnicowanie etniczne	107
3.3.4. Podsumowanie	109

Rozdział IV

Polityczno-prawne aspekty przepływu siły roboczej

4.1. Uwarunkowania i implikacje polityki imigracyjnej	111
4.1.1. Prawne aspekty polityki imigracyjnej UE	111
4.1.2. Regularyzacja statusu nielegalnych imigrantów	114
4.1.3. Kontrowersje wokół regularyzacji nielegalnych imigrantów ...	117

4.1.4. Niebieska karta i koncepcja migracji okrężnej.	120
4.2. Amerykańska polityka imigracyjna.	123
4.2.1. Rys historyczny.	123
4.2.2. Ocena dotychczasowej polityki imigracyjnej USA.	126
4.2.3. Próby i perspektywy reformy przepisów imigracyjnych.	129
4.3. Upolitycznienie kwestii międzynarodowego przepływu siły roboczej.	131
4.3.1. Imigracja a partie skrajnej prawicy w Europie.	131
4.3.2. Uwarunkowania polityczne wzrostu nastrojów antyimigranckich w UE.	134
4.3.3. Polityczny wymiar debaty imigracyjnej w Stanach Zjednoczonych.	136
4.4. Integracja imigrantów w nowym społeczeństwie.	138
4.4.1. Zarys teoretyczny problematyki asymilacji.	138
4.4.2. Procesy asymilacyjne a podwójna tożsamość narodowa.	140
4.4.3. Integracja mniejszości muzułmańskiej w Europie.	141
4.5. Asymilacja imigrantów w Stanach Zjednoczonych.	145
4.5.1. Stanowisko amerykańskich przeciwników imigracji.	145
4.5.2. Mechanizm asymilacji imigrantów w USA.	147
4.5.3. Wnioski.	149

Rozdział V

Polska a międzynarodowy przepływ siły roboczej

5.1. Kierunki i następstwa migracji w latach 1945–2010.	153
5.1.1. Charakter ruchów migracyjnych w okresie PRL.	153
5.1.2. Rozmiar i kierunki emigracji z Polski po 2004 r.	155
5.1.3. Skutki emigracji.	157
5.1.4. Podsumowanie.	160
5.2. Badanie ankietowe: stosunek Polaków do problematyki migracji.	162
5.2.1. Uwagi metodologiczne.	162
5.2.2. Omówienie wyników badania.	164
5.2.3. Podsumowanie.	169
5.3. Badanie ekonometryczne.	170
5.3.1. Cel badania.	170
5.3.2. Modele wykorzystane w badaniu.	171
5.3.3. Opis danych.	172
5.3.4. Analiza wyników badania.	175

Zakończenie.	181
-------------------	-----

Bibliografia.	187
--------------------	-----